

Socialministeriet
Socialfagligt Center, Udsatte-enheden
J.nr. 2006-1221
mac

6. december 2007

Status for den sociale indsats mod spiseforstyrrelser 2000-2007 inkl.

1. Baggrund – opgaverne for Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Socialministeriet	2
2. Satspuljeforligene for 2000, 2001, 2002 og 2003.....	2
3. Indsatsen de første år.....	2
4. Driftstilskud.....	3
Det sociale behandlingstilbud AIDA	3
Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser	3
PS Landsforening for pårørende til mennesker med spiseforstyrrelser	3
5. Status for opfølgning af notat om indsats mod spiseforstyrrelser fra oktober 2002.....	4
Forslag 1. Drøftelse af trivsel i dagtilbud og skoler.....	4
Forslag 2. Udvidelse af Center for Spiseforstyrrelser telefonrådgivning og anden information	4
Forslag 3. Etablering af pårørendegrupper med faglig supervision	4
Forslag 4. Udsendelse af oplysningspjece om spiseforstyrrelser til socialforvaltningerne og andre initiativer med fokus på indsamling af viden og formidling af viden	4
Forslag 5. Regionale arbejdsseminarer for medarbejdere fra social- og sundhedssektorerne ...	5
Forslag 6. Udviklingsprojekter med supervisorordninger	6
Forslag 7. Forsøg med tværfaglige rehabiliteringsteams	6
Forslag 8. Forsøg med støtte- og kontaktpersoner og efterværn.....	6
Forslag 9. Selvhjælpsgrupper med faglig supervision	7
Forslag 10. Udarbejdelse af pjece om metoder til efterværn til social- og sundhedspersonale ..	7
Forslag 11. Orientering om akuttilbud.....	7
Forslag 12. Overvejelse om godkendelse af uddannelsen af psykoterapeuter	7
Bilag 1.....	9
Oversigt over akutte socialpsykiatriske tilbud	9

1. Baggrund – opgaverne for Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Socialministeriet

Den egentlige behandling af mennesker med spiseforstyrrelser hører under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Udover den behandlingsmæssige indsats er der imidlertid også sociale opgaver forbundet med indsatsen over for mennesker med spiseforstyrrelser – som regel i tæt samarbejde med Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det er bl.a. oplysning, information, forebyggende initiativer og rehabilitering (efterværn) samt efteruddannelse af fx socialfagligt personale og andre, der kommer i berøring med mennesker med spiseforstyrrelser i deres arbejde. Private botilbud, godkendt efter serviceloven, og ambulante tilbud til mennesker med spiseforstyrrelser kan være et udmærket supplement til den sundhedsmæssige behandling, ligesom tilbuddene kan benyttes i rehabiliteringsfasen.

2. Satspuljeforligene for 2000, 2001, 2002 og 2003

Der er i perioden 2000-2006 inkl. blevet afsat i alt 41,1 mio. kr. via satspuljen til social indsats mod spiseforstyrrelser.

Ved *satspuljeforliget for år 2000* besluttede satspuljepartierne, at der skulle gives økonomisk støtte til etablering af det private sociale behandlingstilbud AIDA. Ved *satspuljeforliget for år 2001* blev der afsat 1 mio. kr. årligt i perioden 2001-2004 inkl. Ved *satspuljeforliget for år 2002* blev der yderligere afsat 0,5 mio. kr. i perioden 2002-2004 inkl. og 1,5 mio. kr. i 2005.

I efteråret 2002 var der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentation fra Socialministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Sundhedsstyrelsen. Arbejdsgruppen skulle udarbejde et notat med konkrete forslag til en styrket social indsats over for personer med spiseforstyrrelser. Arbejdsgruppen afleverede i oktober 2002 notatet, der indeholder 13 konkrete forslag, til de respektive ministre. (Forslag 13, der omhandler oprettelse af et professorat inden for børne- og ungdomspsykiatrien, blev dog efterfølgende ikke fremmet af satspuljepartierne).

Ved *satspuljeforliget for år 2003* blev der afsat 5,9 mio. kr. i 2003 og 8,5 mio. kr. årligt i perioden 2004-2006 inkl. til en udmøntning af bl.a. forslagene i notat om indsats mod spiseforstyrrelser og til en forlængelse af driftsstøtten til behandlingstilbuddet AIDA med 1,5 mio. kr. i 2003 og 1,3 mio. kr. i 2004. AIDA har også modtaget driftsstøtte i 2005 og 2006 på 1,8 mio. kr. årligt af de afsatte midler til indsats mod spiseforstyrrelser.

Der blev ikke afsat midler fra satspuljen til social indsats over for spiseforstyrrelser ved satspuljefaftalerne for 2004, 2005 og 2006.

3. Indsatsen de første år

I de første år blev midlerne primært benyttet til at få udarbejdet materiale, der samlede viden om spiseforstyrrelser (pilotundersøgelsen om indsats mod spiseforstyrrelser i Danmark og en litteraturoversigt over relevant materiale), til efteruddannelsesforløb for pårørende og fagpersoner og til produktion og opførelse af teaterstykket ”En farlig ven”. Der blev også givet midler til Familiecentret i Vordingborg og til Vejle Amt, der ville iværksætte en samlet og koordineret indsats

over for mennesker med spiseforstyrrelser. Endelig blev der givet midler til en evaluering af behandlingstilbuddet AIDA med henblik på at få viden om, hvilken effekt private sociale behandlingstilbud har på brugerne af tilbuddet.

Erfaringerne med disse initiativer er lidt blandede. Pilotundersøgelsen er sådan set udmærket, men er noget overfladisk, og litteraturoversigten er så fyldig, at den desværre også bliver uoverskuelig. Men produkterne var et udmærket lærestykke, idet de sammen med de tidligere publikationer fra Sundhedsstyrelsen gav Socialministeriet et afsæt til at kvalificere ønskerne til den sociale indsats. Midlerne til efteruddannelsesforløbet blev givet til det sociale behandlingstilbud Orelund. Vestsjællands Amt trak imidlertid godkendelsen af behandlingstilbuddet tilbage pga. nogle ret uheldige omstændigheder omkring tilbuddet - behandlingsmæssigt som ledelsesmæssigt -, og midlerne blev kun halvvejs benyttet.

Opførelsen af teaterstykket "En farlig ven" har været en succes. Amatørteatergruppen Sløjfen har opført stykket mange forskellige steder i landet i 2003 og 2004, og de unge mennesker og deres forældre, der har set stykket, har formentlig fået stof til eftertanke.

Midlerne til Familiecentret i Vordingborg og til Vejle Amt er benyttet efter hensigten og har været bidragende til at sætte mere fokus på problemstillingen lokalt.

Evalueringen af AIDA viste, at behandlingstilbuddet er indholdsmæssigt forsvarligt, og at sådanne tilbud er relevante for brugerne.

4. Driftstilskud

Det sociale behandlingstilbud AIDA

Det sociale behandlingstilbud AIDA har fået driftsstøtte siden 1999, for tiden med 1,8 mio. kr. årligt. AIDA fik ved satspuljeforliget for 2007 forlænget tilskuddet i perioden 2007-2010 inkl. med i alt 15,0 mio. kr.

Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser

Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser har fået driftsstøtte på 500.000 kr. i 2004 og 1,0 mio. kr. i hvert af årene 2005 og 2006.

Foreningen fik ved satspuljeforliget for 2007 forlænget tilskuddet i perioden 2007-2010 inkl. med 1,8 mio. kr. årligt.

PS Landsforening for pårørende til mennesker med spiseforstyrrelser

PS Landsforening har fået en kombineret drifts- og aktivitetsstøtte på 0,5 mio. kr. årligt i 2005 og 2006. Støtten blev forlænget i perioden 2007-2010 inkl. med i alt 1.353.000 kr. Endvidere har foreningen i 2008 og 2009 fået støtte til administration af foreningen på 150.000 kr. årligt.

5. Status for opfølgning af notat om indsats mod spiseforstyrrelser fra oktober 2002

I det følgende gives en status for opfølgningen af notat om indsats mod spiseforstyrrelser. Udover disse initiativer kan Socialministeriet oplyse, at temaet for ansøgningsrunden i efteråret 2004 for Pulje til social indsats over for mennesker med sindslidelser (15 M) var unge mennesker med sindslidelser, herunder unge med spiseforstyrrelser. Endvidere var et af fokustemaerne i Psykiatriaftalen 2003-2006 børn og unge med sindslidelser. Området er også foreslået at indgå i den nye psykiatriaftale 2007-2010.

Forslag 1. Drøftelse af trivsel i dagtilbud og skoler

Der blev i 2003 udsendt en pjece om mobning til daginstitutionerne. Endvidere har teatergruppen Sløjfen - som nævnt under punkt 3 - opført teaterstykket "En farlig ven – et spil om spiseforstyrrelser". Bogen "En farlig ven", der blev udarbejdet i tilknytning til teaterstykket, er i september 2004 blevet udsendt til samtlige skoler og efterskoler. Undervisningsministeriet og Socialministeriet mener, at bogen kan være en god inspiration til drøftelser om trivsel og mistrivsel i børns og unges daglige miljøer. Udgiften til genoptryk af bogen i 8.500 eksemplarer og udsendelsen til skolerne er ca. 220.000 kr.

Forslag 2. Udvidelse af Center for Spiseforstyrrelses telefonrådgivning og anden information

Der er givet støtte på i alt 360.000 kr. i 2003 og 2004 til Center for Spiseforstyrrelser ved Århus Universitetshospital til udvidelse af deres telefonrådgivning og til udvikling af centrets hjemmeside.

Forslag 3. Etablering af pårørendegrupper med faglig supervision

1. Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser har fået økonomisk støtte til etablering af pårørendegrupper på i alt 388.000 kr. i perioden 2003-2006 inkl. Erfaringerne fra de gennemførte gruppeforløb viser, at der er et stort behov for sådanne grupper. Deltagelsen har været stor, og der er ventelister til de nye grupper.
2. Socialministeriet har endvidere givet økonomisk støtte til etablering af pårørendegrupper til Nyt Netværk for pårørende til personer med spiseforstyrrelser (nu: PS Landsforening) på i alt 330.000 kr. i 2003 og 500.000 kr. i hvert af årene 2005 og 2006. Erfaringerne er også her, at behovet er meget stort, og at interessen for deltagelse i gruppeforløbene er overvældende.

Forslag 4. Udsendelse af oplysningspjece om spiseforstyrrelser til socialforvaltningerne og andre initiativer med fokus på indsamling af viden og formidling af viden

1. Sundhedsstyrelsens pjece "Spiseforstyrrelser, Voksne omkring børn og unge kan være med til at forebygge, at spiseforstyrrelser udvikler sig", 1999, blev udsendt til samtlige kommuner i marts 2003.

2. Som et yderligere led i oplysning om spiseforstyrrelser er der givet støtte på 250.000 kr. produktion af filmen ”Se mig – elsk mig”.
3. Som et led i at få en bedre viden om årsagerne til spiseforstyrrelser og om sammenhængen mellem spiseforstyrrelser og bl.a. selvmord har Center for Selvmordsforskning fået 450.000 kr. til at lave en undersøgelse, der belyser dette. Endvidere skal undersøgelsen også belyse relevante forebyggende initiativer over for målgruppen. Rapporten blev offentliggjort i maj 2006.
4. Overlæge, psykiater Mette Waadegaard har fået økonomisk støtte på 400.000 kr. i 2005 til at foretage en undersøgelse af risikoadfærd for spiseforstyrrelser, som er en opfølgning af hendes tidligere undersøgelse om samme emne fra 2002. Undersøgelsen forventes færdig i slutningen af 2007.
5. PS Landsforening har fået et tilskud på 50.000 kr. til forberedelse og afholdelse af en konference på Christiansborg i november 2006 om spiseforstyrrelser.
6. PS Landsforening har ansøgt om midler til gennemførelse af forskningsprojektet ”Hvad sker der i kernefamilien, når en spiseforstyrrelse træder i karakter? Projektet er planlagt at tage ca. 5 ½ år. Socialministeriet har bevilget støtte til forskningsprojektet i 2006 og 2007 på i alt 389.350 kr.
7. Dansk Selskab for Spiseforstyrrelser har fået støtte på 50.000 kr. til medfinansiering af den 6. Nordiske kongres om spiseforstyrrelser, der afholdes i Århus den 13.-15. september 2006.

Forslag 5. Regionale arbejdsseminarer for medarbejdere fra social- og sundhedssektorerne

1. Socialministeriet indgik i 2003 aftale med Rachel Santini, Dansk Institut for Folkesundhed, om at varetage forberedelse af arbejdsseminarerne samt om at være ordstyrer og oplægsholder på seminarerne. Seminarerne holdes som kl. 12 til kl. 12 møder, og deltagerantallet er maksimalt 70 personer. Der blev i 2003-2004 afholdt i alt 6 seminarer i hhv. Århus, København (2), Odense og Nordsjælland samt i Sønderjylland. Deltagernes evalueringer af seminarerne var meget positive og viste, at behovet for mere viden om spiseforstyrrelser er meget stort i kommunerne. Der har været langt større søgning til seminarerne, end der har været pladser.

Udgiften til afholdelse af et arbejdsseminar er ca. 150.000 kr., dvs. at udgiften til de 6 seminarer andrager i alt omkring 0,9 mio. kr. Det kan synes af mange penge, men Socialministeriet mener, at pengene er godt givet ud, fordi der bliver en bedre viden om spiseforstyrrelser og om mulighederne for støtte i kommunerne.

Socialministeriet indgik i august 2005 en ny aftale med Rachel Santini om at forestå endnu 3 arbejdsseminarer for social- og sundhedspersonale i kommuner. Arbejdsseminarerne blev afholdt i Ålborg medio november 2005, i Næstved ultimo november 2005 og i Roskilde medio januar 2006. Seminarerne er afholdt planmæssigt med stor tilfredshed blandt deltagerne på seminarerne.

Medio 2007 blev der bevilget yderligere i alt 750.000 kr. i 2007-2008 til afholdelse af arbejdsseminarer i de 5 nye regioner.

2. Som et yderligere led i efteruddannelse og/eller opkvalificering af viden hos personer, der beskæftiger sig med mennesker med spiseforstyrrelser er der givet støtte på 399.000 kr. i 2003 til uddannelse af personale på private sociale behandlingstilbud m.fl. (Victoria-modellen)
3. Også AIDA planlægger at gennemføre et efteruddannelsesforløb for relevant personale i kommuner/amter og for behandlere.
4. Kolding Pædagog Seminarium har fået tilskud til et uddannelsesprojekt Kommunale Nøglepersoner på i alt 2,2 mio. kr. i perioden 2007-2009.

Forslag 6. Udviklingsprojekter med supervisorordninger

Socialministeriet er af den opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at vente med at fremme forslaget, til den nye kommunestruktur er endeligt på plads. Desuden skal der afsættes flere midler, hvis forslaget skal udmøntes.

Forslag 7. Forsøg med tværfaglige rehabiliteringsteams

Forslaget er også et led i anbefalingerne fra referencegruppen nedsat under Sundhedsstyrelsen, som har udarbejdet en rapport om fremtidig organisering og indhold i behandlingen af mennesker med spiseforstyrrelser. Rapportens anbefalinger er udsendt som et inspirationsmateriale til amterne.

Forslag 8. Forsøg med støtte- og kontaktpersoner og efterværn

1. Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser har fået i alt 875.000 kr. i perioden 2003-2005 inkl. til udvidelse af deres telefoniske støtte- og kontaktpersonordning. Der er krav om erfaringsopsamling. De foreløbige erfaringer viser, at interessen for ordningen er stor. Bevillingen er forlænget i 2006 med 236.000 kr. I perioden 2007-2011 har foreningen fået støtte på i alt 922.000 kr. til en særlig indsats mod spiseforstyrrelser og selvskade.
2. Århus Kommune har fået økonomisk støtte på i alt ca. 2,5 mio. kr. i perioden 2003-2004 til støtte- og kontaktpersonordning (bostøtte) som efterværn/rehabilitering. Der er rapportkrav.
3. Det private sociale behandlingstilbud Abegg og Bro har fået økonomisk støtte på i alt ca. 950.000 kr. i perioden 2004-2005 inkl. til et projekt om spiseforstyrrelser og efterværn. Der er krav om evaluering af projektet. Abegg og Bro har endvidere fået støtte på i alt ca. 1,1 mio. kr. i perioden 2005 og 2006 til fortsættelse og udvidelse af projektet. Der er endvidere givet støtte på i alt ca. 2,4 mio. kr. i perioden 2007-2011 til videreudvikling og forankring af projekt Væksthus.
4. Det private behandlingshjem AIDA har indsendt en ansøgning om støtte til et projekt med ”Støtte i Hjemmet” (rehabiliteringsprojekt). Socialministeriet har givet tilskud med i alt 1.095.000 kr. i perioden 2005-2007 inkl.

5. Socialministeriet har i samarbejde med Center for Selvmordsforskning iværksat et rehabiliteringsprojekt for unge mennesker, der er færdigbehandlet for deres spiseforstyrrelse, men som har behov for støtte til at komme videre med deres liv. Konceptet er udviklet i New Zealand og har titlen TRAVELLERS. Projektets sigte er at støtte unge mennesker til at kunne håndtere negative oplevelser i deres liv, så de kommer videre på en god måde. Projektet kører planmæssigt.
6. Behandlingstilbudet Krogagergaard har fået støtte til et forebyggelsesprojekt på i alt 1,2 mio. kr. i perioden 2005-2006.
7. Der er i 2005 ydet økonomisk tilskud på 349.000 kr. til afholdelse af en sommer- og/eller efterårslejr for unge med spiseforstyrrelser og deres familier. Det er Ressource- og Aktiveringscenter for Personer med Anoreksi (RAPA), der forestår lejren. Lejren er afholdt med godt udbytte for deltagerne.
8. Det sociale botilbud for mennesker med spiseforstyrrelser "Symfonien" har fået økonomisk støtte til et efterværnsprojekt "Godt i vej" på i alt 787.750 kr. i perioden november 2006 til november 2008.

Forslag 9. Selvhjælpsgrupper med faglig supervision

1. Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser har fået støtte på i alt 384.000 kr. i perioden 2003-2006 inkl. til etablering af selvhjælpsgrupper. Der er krav om erfaringsopsamling. De foreløbige erfaringer viser, at behovet og interessen for deltagelse er meget stor.
2. Foreningen BOA (bulimi, overspisning, anoreksi) har fået støtte på i alt 285.000 kr. i perioden 2004-2005 inkl. til etablering af selvhjælpsgrupper for overspisere.

Forslag 10. Udarbejdelse af pjece om metoder til efterværn til social- og sundhedspersonale

Endnu ikke påbegyndt. Socialministeriet ønsker at få erfaringerne og resultaterne fra de igangsatte projekter, inden pjecen evt. udarbejdes.

Forslag 11. Orientering om akuttilbud

Socialministeriet er kommet til den konklusion, at det i forhold til effekten vil være for ressourcetrækkende at lave en løbende opdatering over samtlige akuttilbud. Der vedlægges en oversigt over akutte socialpsykiatriske tilbud af 26. september 2006. Oversigten bør kun betragtes som en skitsering af hvilke typer akutte tilbud, der findes i landet.

Forslag 12. Overvejelse om godkendelse af uddannelsen af psykoterapeuter

Socialministeriet skrev til Undervisningsministeriet – som har uddannelsesområdet som ressort - den 12. november 2002. Der blev holdt møde den 16. januar 2003 med deltagelse af Socialministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Undervisningsministeriet. Procesnotat om

mulighed for en kvalitetsvurdering af de private uddannelser til psykoterapeut blev derefter forelagt ministrene ultimo januar 2003. Socialministeren, indenrigs- og sundhedsministeren samt undervisningsministeren har i april 2003 godkendt, at der arbejdes videre med forslaget om en kvalitetsvurdering af uddannelserne. Socialministeriet sendte et brev til psykoterapeutforeningerne og Psykoterapeut Skolen den 10. april 2003 med henblik på at få viden om, hvorvidt der var interesse for muligheden for en evaluering af uddannelserne, og det var der.

Der blev i januar 2004 nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Socialministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Undervisningsministeriet, der skulle udarbejde oplæg om kvalitetskriterier for indhold og struktur af de private uddannelser til psykoterapeut. Danmarks Evalueringsinstitut deltog i arbejdet som sagkyndig. Arbejdsgruppen afleverede oplægget til de respektive ministre i maj 2004. I juli 2004 godkendte ministrene oplægget og notatet med forslag om den videre proces. Sagen blev derefter lagt op til den daværende socialminister til underskrift mv. På grund af ministerskiftet i august 2004 nåede socialministeren ikke at ekspedere sagen. Den nye socialminister godkendte i november 2004 oplægget og den videre proces.

Danmarks Evalueringsinstitut udarbejdede derefter et evalueringsdesign, og de private uddannelser kunne fra den 1. marts 2005 ansøge om en evaluering af uddannelsen. Erfaringerne fra det første års evalueringer viste, at der var behov for at justere og tydeliggøre evalueringskonceptet. Efterfølgende har Danmarks Evalueringsinstitut efter aftale med Psykoterapeutforeningen og SPUD besluttet, at instituttet ikke tilbyder at evaluere private psykoterapeutuddannelser længere. Psykoterapeutforeningen er i samarbejde med SPUD gået i gang med at finde et andet uafhængigt og anerkendt evalueringsinstitut, der kan forestå evalueringerne af private psykoterapeutuddannelser fremover. I 2007 entrerede Psykoterapeutforeningen og SPUD med Konsulentfirmaet Reflektor om at udarbejde evalueringsdesign og varetage evalueringerne af de private uddannelser til psykoterapeut fremover.

Oversigt over akutte socialpsykiatriske tilbud

(26. september 2006)

Der findes ingen systematisk oversigt over de eksisterende akutte socialpsykiatriske tilbud i Danmark. Den følgende oversigt er blevet tilvejebragt ved en hastehøring hos amterne. Amterne er blevet bedt om kort at redegøre for hvilke akutte tilbud, der findes i amtet og de dertilhørende kommuner. Nedenstående oversigt er baseret på de indkomne svar*. Der er desuden hentet støtte i rapporten "Akutte tilbud til sindslidende" af Center for Evaluering fra 2004, hvori der er foretaget erfaringsopsamling fra 24 projekter støttet af Socialministeriets akutpulje. Evalueringen viser, at der er et stigende behov for at udvide service i eksisterende tilbud og organisering af akutte behov.

Oversigten bør kun betragtes som en skitsering af hvilke typer akutte tilbud, der findes i landet.

Bornholms Regionskommune

Akutstue i tilknytning til et botilbud for voksne kronisk psykisk syge til brug for borgere med psykisk sygdom, hvor indlæggelse på psykiatrisk afdeling ikke skønnes nødvendig. Ophold på akutstuen var ment som kortvarigt ophold, men har i enkelte tilfælde været af længere varighed, 1 - 2 måneder.

Nattefon med anonym rådgivning til borgere med psykiske problemer. Tilbuddet omfatter også pårørende til psykisk syge.

Frederiksborg Amt

Akutbolig, akutteam og nattefon. Støttet af ministeriets Bo2000 pulje.

Fyns Amt

Akut Team Odense bestående af en læge, sygeplejerske og en socialrådgiver. Teamet påtager sig at følge op på henvendelser indenfor 48 timer og varetager opfølgende kontakt i en efterfølgende periode på op til 3 mdr. Ved opfølgningen er der også mulighed for hjemmebesøg.

Odense Kommune

Der findes to akutte overnatningspladser i tilknytning til et støttecenter. Det er samtidig muligt at kontakte personalet på støttecenteret om natten ved telefonhenvendelse.

Der findes en åben rådgivning som drives af SIND, som er tilknyttet "SIND-Værestedet Stoppestedet". Det samlede tilbud er en selvejende institution med driftsoverenskomst med Odense Kommune.

Københavns Amt

* Alle amter er blevet hørt. Ringkøbing, Vejle og Frederiksborg amter har ikke svaret inden den meddelte deadline.

Københavns Amt har driftsoverenskomst med følgende akutte tilbud, som har sindslidende som en del af målgruppen:

Overførstergården er beliggende på Jægersborg Alle 139 i Gentofte. Der er tale om et herberg med 19 beboere i forsorgsafdelingen og 4 beboere i udslusning på stedet. Herberget modtager ikke aktive stofmisbrugere. Beboerne er socialt, psykisk og helbredsmæssigt belastede mænd og kvinder med bl.a. alkoholproblemer, som ikke har bolig, eller ikke kan opholde sig i egen bolig.

Dansk Røde Kors Natherberget for kvinder er beliggende på Kettegårdsalle 14 A st.th. i Hvidovre. Der er tale om et herberg, hvor kvinder kan overnatte fra nat til nat. Der er 8 pladser. Natherbergets brugere er midaldrende sindslidende kvinder, som opholder sig på gaden.

Forsorghjemmet Solvang er beliggende på Nordre Ringvej 67 i Glostrup. Der er tale om et forsorghjem som tilbyder midlertidigt ophold for personer med særlige sociale problemer, som ikke har bolig, eller ikke kan opholde sig i egen bolig. Der er 25 pladser.

Københavns Kommune

Der findes 22 akut/midlertidige pladser i bofællesskaber (§ 91) og 6 akutpladser på de socialpsykiatriske bocentre (§ 92). Beboere til disse botilbud skal visiteres via kommunens visitationsordning - det er altså ikke sådan at man kan "komme ind fra gaden". Herudover findes tilbud på herbergsområdet (§ 94), f.eks. Mændenes Hjem.

Døgnrådgivninger

- Støtte- og kontaktcentret, Linnésgade
- Den Sociale Døgnvagt, Bernstorffsgade.
- Endvidere findes tilbud givet af frivillige organisationer, f.eks. Livslinien.

Nordjyllands Amt

Psykiatrien i Nordjyllands Amt fik i 2000 en bevilling fra Socialministeriets akutpulje til etablering og drift af en telefonrådgivning for en 3-årig projektperiode. Projektet er afsluttet, men telefonrådgivningen var en succes og er derfor etableret som et permanent tilbud.

Gennem årene har der været et stigende antal henvendelser, og især en stigning i antallet af patienter, der henvender sig. Seneste opgørelse 2004/05 talte 10.036 telefonhenvendelser.

Ribe Amt

Bo-25 er et amtsdækkende socialpsykiatrisk bo-tilbud med 4 døgnpladser og 2 akut gæsteværelser.

Bo-tilbudet er organisatorisk og ledelsesmæssigt knyttet til Patricia-huset i Esbjerg.

Akut-gæsteværelserne henvender sig til sindslidende med psykiske og sociale problemer, og som har behov for korterevarende ophold, tryghed og omsorg, som alternativ eller forebyggende indlæggelse.

Bo-25's gæstepladser har eksisteret i 2 år og har i perioder haft 98 % belægning, det vil sige 81 personer har benyttet sig af tilbudet og haft et ophold i kortere eller længere tid.

De 2 akutpladser bruges typisk som henvisningssted af de sindslidendes kontaktpersoner, når den sindslidende ikke behøver akut indlæggelse, men heller ikke kan være i eget hjem.

Roskilde Amt

Der findes en akut nattelefonordning på § 92 botilbud i Køge. Ordningen er for borgere i hele amtet. Telefonen er åben fra 18 – 07.

§ 92 botilbuddet i Køge har en akutfunktion i forhold til 12 borgere der bor i egen lejlighed ude i kommunen.

Får borgeren det dårligt er der mulighed for fra time til time at flytte ind på døgntilbuddet, og blive der indtil den pågældende igen får det bedre.

Roskilde Kommune

2 akutpladser – dog på plejehjem. Mulighed for telefonkontakt til ansvarshavende sygeplejerskes vagttelefon.

Køge Kommune

Har 10 timer pr. uge der kan anvendes til akutbesøg hos borgere i eget hjem. Kun i dagtimer.

Gundsø Kommune

Der er åbent for telefonkontakt alle hverdage 8 – 16. I tilfælde af særlige komplicerede sager åbnes ekstraordinært telefon kontakt til kl. 22.

Greve Kommune

Støttecenteret har en husvagt der kan håndtere akutproblemer i tidsrummet 9 – 16.

Bramsnæs, Lejre, Hvalsø, Ramsø kommuner

De 4 kommuner har en fælles ordning. Af borgernes handleplan fremgår hvad der skal ske, hvis der opstår akutte problemstillinger. Der er f.eks. en mulighed for en akut seng på et støttecenter.

Storstrøms Amt

Storstrøms Amt og kommunerne beliggende i Storstrøms Amt råder tilsammen over følgende socialpsykiatriske akuttillbud:

Åben linie:

Åben Linie på Bo- og Støttecenter Saxenhøj blev oprettet med støtte fra Socialministeriets Akutpulje 2000 – 2002.

Linien er stadig aktiv, i dag som et tilbud implementeret og finansieret i Storstrøms Amt, Bo- og Støttecenter Saxenhøj.

Linien er åben dagligt i tidsrummet 19.00 – 24.00 for telefoniske henvendelser. Samtidig har liniens medarbejdere åbent for personlig henvendelse 4 aftener om ugen.

Linien betjenes af 1 socialpsykiatrifaglig medarbejder og i alt 15 frivillige.

Linien får i gennemsnit 10 telefoniske henvendelser pr. aften og gennemsnitligt 2 personer møder frem pr åben aften.

I forbindelse med Kommunalreformen overføres linien sammen med Bo og Støttecenteret uændret til Guldborgsund Kommune.

Telefonrådgivning:

Alle Storstrøms Amts Bo og Netværker, Bo- og Støttecenter og Amtsunngdomscentret har telefonrådgivning og åbent for fremmøde, hvis en borger har akut behov. Ligeledes har Nykøbing F. Kommunes døgnboliger telefonrådgivning.

Storstrøms Amts botilbuds telefonrådgivning er åben døgnet rundt.

Storstrøms Amts InfoCafè drives i samarbejde mellem psykiatrien i Storstrøms Amt og brugerorganisationerne og har åbent for rådgivning, primært ved fremmøde, eftermiddage på hverdage.

Storstrøms Amt social- og psykiatريفorvaltning, Psykiatriaafdelingen yder ligeledes en del telefonisk rådgivning til borgere.

Psykiatrisk Skadestue (ikke socialpsykiatrisk) medtages her, idet den faktisk yder en del rådgivning både telefonisk og ved fremmøde.

Overnatning:

Alle Amtets døgnbemandede botilbud og nogle få kommuner tilbyder akut overnatningsmulighed.

Ligeledes tilbyder kommunerne og en del af amtets botilbud mulighed for akut støtte og kontakt i eget hjem.

Sønderjyllands Amt

De amtslige socialpsykiatriske tilbud har ikke tilbud om akut støtte, idet amtet har valgt, at denne form for støtte skal gives af primærkommunerne, evt. i et samarbejde med behandlingspsykiatrien.

Distriktspsykiatrien i Sønderjylland (amtet) har en amtsdækkende døgnbemandet telefonhotline. Telefonen er for visiterede patienter i ambulans behandling. Visitationen foretages alene af de distriktspsykiatriske centre og er en del af behandlingstilbudet.

Sønderborg Kommune

Sønderborg Kommune har to akutboliger i tilknytning til et eksisterende § 91-botilbud.

Der findes i en del kommuner en tlf. linie, som sindslidende efter behov kan ringe til udenfor normal arbejdstid. Disse tlf. er imidlertid primært et tilbud til de sindslidende, der i forvejen er kendt i kommunen. Amtet har ikke en fuld oversigt over, hvilke kommuner, det drejer sig om, men har oplysning om følgende ordninger:

Vojens kommune

Vojens kommune har en telefonlinje for borgere tilknyttet socialpsykiatrien. Telefonen er åben indtil kl. 21.00.

Haderslev kommune

Haderslev kommune har i samarbejde med Psykiatrisk afdeling i Haderslev en telefonlinje. Kommunens botilbud passer telefonen indtil kl.23, hvorefter den omstilles til et sengeafsnit fra kl. 23:00 til 08:00. Telefon er for visiterede borger med tilknytning til socialpsykiatrien.

Vestsjællands Amt

Socialpsykiatrisk Center sikrer, at der løbende er 6-8 akutte aflastningspladser til rådighed for det samlede center. De akutte aflastningspladser findes i Slagelse, Sorø og Holbæk:

Slagelse: Afdeling Århusvej: 1 akut plads

Sorø: Afdeling Alléhuset: 4 akutte pladser

Holbæk: Afdeling Skovstjernen: 1 akut plads

Viborg Amt

Psykiatrisk døgn tjeneste beliggende på Psykiatrisk Sygehus, Søndersøparken i Viborg. Der er både mulighed for at ringe, komme derned og mulighed for overnatning. Åben for alle brugere og pårørende. Den annonceres i avisen. Åben fra kl. 16 - 08 alle hverdage + weekender og helligdage. Ordningen finansieres af Viborg Amt med 50 % og 8 kommuner (Ålestrup, Tjele, Viborg, Møldrup, Karup, Kjellerup, Bjerringbro, Hvorslev), som tilsammen finansierer resten. Bruges i praksis af borgere fra hele amtet. Døgn tjenesten giver ikke direkte adgang til indlæggelse. Indlæggelse kan kun ske via vagtlæge. Overgår til Region Midtjylland.

Socialpsykiatrisk Bosted Kærvang i Nykøbing Mors har døgn telefon og akutseng for brugere, som er kendt i deres bostøtte og dagtilbud. Tilbudet overgår til Region Nordjylland.

Socialpsykiatrisk Bosted Hinge i Kjellerup har døgn telefon for brugere, som er tilknyttet deres personstøtte og dagtilbud. Overgår til Silkeborg Kommune.

Thisted Kommune:

Akuttelefon i tilknytning til Bofællesskabet Grønningen. Tilbudet er døgnåbent. Kan benyttes af alle Thistedborgere.

Morsø Kommune:

Akut overnatning, Strandparken i Nykøbing Mors. Har planlagt etablering af akuttelefon.

Skive Kommune:

Akuttelefon (aften/nat) og akutovernatning for brugere, som i forvejen er tilknyttet Skive Kommunes socialpsykiatriske tilbud. Telefonen er placeret i forbindelse med Bofællesskabet Nordbanevej i Skive.

Kjellerup Kommune:

Akuttelefon og akutovernatning i forbindelse med Støttecentret Fuglemosevej. Åben for henvendelse for alle. Åben kl. 16 - 08 + weekender og helligdage.

Århus Amt

Den generelle akutte indsats er forankret i et tæt samarbejde mellem amtets behandlingspsykiatri og den kommunale indsats. Indsatsen er organiseret i lokalpsykiatriske teams, der varetager akutte og opfølgende funktioner.

Midtbyen er et opsøgende forsorgstilbud til psykisk syge, der ofte er hjemløse, har et misbrug og er uden kontakt med behandlingssystemet. *Midtbyen* er et amtsligt forankret tilbud til borgere i Århus Kommune.

Udrykningsteamet i Århus Kommune er et tilbud til sindslidende om en hurtig og lettilgængelig støtte og hjælp i en akut og kaotisk situation i den sindslidendes eget hjem. Udrykningsteamet drives og finansieres i fællesskab af Århus Kommune og Psykiatrien i Århus Amt.

Amtets forsorgshjem *Østervang*, *Tre Ege*, *Godrum* og *Hjørnestenen* er alle akutte i den forstand, at de kan modtage personer, der af forskellige årsager ikke kan bo eller opholde sig i eget hjem, herunder sindslidende.

Skadestuen ved Psykiatrisk Hospital i Risskov har et antal senge til rådighed for personer, der ikke har et decideret behandlingsbehov.

Århus kommune

Lokalpsykiatriens Akutteam er et parallelt tilbud i Århus Kommune, der tilbyder en akutindsats i dagtimerne i borgernes eget hjem.

Randers Kommune

Socialministeriet bevilligede for perioden 2001-2004 midler til at gennemføre forsøg med *integreret udrykningstjeneste* i Randers. Projektet tydeliggjorde patienternes behov for tydelighed og sammenhængende forløb, hvilket har inspireret til fortsat understøttelse af arbejdet med faste teams i lokalpsykiatrien.